

---

titel

ondertitel

auteur Ds. C.C. Koolsbergen, CGK/NGK Arnhem (in 2001 NGK Assen)
achtergrond NGK
bron Preek gehouden op 21 oktober 2001
jaartal 2001
thema

Inleiding of samenvatting inhoud artikel

In het denkstuk homoseksualiteit t.b.v. de NGK Steenwijk worden de Schriftgegevens inzake homoseksualiteit besproken. Vervolgens staat ds. Ebbers bij een aantal tegenwerpingen tegen toepassing van de betreffende Bijbelteksten op homo's anno 2010. Tenslotte wijst hij een weg in de omgang met homoseksualiteit en met homoseksuele gemeenteleden.

Homoseksualiteit

Voor de Schriftlezing (Gen 1:27-28; Rom 1:24-27; Gal 6:1-5)

Waarom een themadienst over *homoseksualiteit*? Is dat wel verstandig? Een heel gevoelig onderwerp dat je niet zomaar kiest. Het is niet omdat ik weer iets moest bedenken. Maar omdat het levensecht is, ook onder ons, heel dichtbij. Met alle vragen die dat oproept, juist ook voor een christen. Wat zegt de bijbel ervan? Wat zeggen we er als gemeente van? Ben je er klaar mee als je zegt dat je het wel mag *zijn*, maar niet mag *doen*? Een mens kan hierover in enorme nood zitten. Laten we er met elkaar verantwoordelijkheid voor durven nemen om eerlijk over deze dingen door te denken, met de bijbel in de hand. En elkaar in *liefde* op weg te helpen, onder leiding van Gods Geest. Dat vraagt heel veel zorgvuldigheid, van mij als spreker maar ook van jullie als hoorders en meedenkers.

Na de Schriftlezing

We hebben het vandaag niet over een 'onderwerp', maar over mensen! Ze zijn vaak door een diep dal gegaan, ze zijn soms gekwetst door pijnlijke opmerkingen. Ter illustratie een gedicht van een anonieme jongen, dat een paar weken geleden geplaatst werd in het ND:

Houd me vast.
Ik weet het niet meer..
Ik weet het écht niet meer..

Hoelang gaat dit nog duren?
Waar bent U, God?
Laat alstublieft iets van U horen!
Ik ben nog maar negentien
en ik ben nu al zo moe.
Ik ben deze vreselijke strijd meer dan zat.

Dit document is gedownload van <http://www.homoindekerk.nl>

Hoelang gaat dit nog duren?
De meisjes staan voor me in de rij.
Kan ik er wat aan doen dat ik jongens leuker vind?
Ik heb er niet voor gekozen.
Kon ik maar kiezen,
dan wist ik het wel!

Hoelang gaat dit nog duren?
Ik heb gebeden om verandering,
maar er gebeurt steeds niets.
God bestaat, dat weet ik zeker,
maar 'het' drijft me zover van Hem af.
Waarom ik?

Hoelang gaat dit nog duren?
Mensen die het weten begrijpen me, zeggen ze.
Begrijpen ze me wel echt?
Eigenlijk walgen ze van de gedachte.
'Praktiseer het maar niet,' zeggen ze.
Als je erover nadenkt, zeg je dit niet zo snel.

Hoelang gaat dit nog duren?
Leuke vent, veel vrienden,
ze moesten eens weten...
Ik zou niet meer door het dorp durven lopen.
Leuke roddel toch?

De Enige die me kan helpen is God.
Houd me vast, het kan zo uitzichtloos zijn.
Houd me vast, als ik weer de fout in ga.
Houd me vast als ik het niet meer zie zitten.

Geeft U me levenslust,
geeft U me een doel om voor te leven.
Anders houd ik het niet lang vol.

Het staat er toch?

Homoseksualiteit. Veel christenen zeggen: je mag het misschien wel *zijn*, maar niet *doen*. En dan wijzen ze op een paar bijbelteksten die er niet om liegen. Het staat er toch? Er zijn inderdaad een stuk of zeven teksten die iets over homoseksualiteit lijken te zeggen. Welke teksten zijn dat dan precies? Laten we er eens zorgvuldig naar kijken. Om er wat orde in te scheppen, maak ik voorlopig onderscheid in drie groepjes teksten.

Het eerste groepje is *Genesis 19 en Richteren 19*. Twee verschrikkelijke verhalen om van te gruwen. Eerst over Sodom, waarvan de héle mannelijke bevolking - niemand uitgezonderd, staat erbij - op Lots deur staat te bonzen. Ze willen seks hebben met die gasten die daarbinnen zijn. Als Lot in plaats daarvan z'n eigen dochters aanbiedt - ongelooflijk dat hij zoiets kan bedenken! - nemen die mannen daar geen genoegen mee. De héle mannelijke bevolking! Dit is absoluut geen homoseksualiteit in die zin dat iemand worstelt met z'n geaardheid en ontdekt dat hij ánders is. Dit is gewoon complete seksuele verloedering. Een vergelijkbaar verhaal in Richteren 19: de mannen van Gibea die seks willen hebben met iemands gast. Uiteindelijk nemen ze genoegen met diens vrouw, en zijn daar de hele nacht mee bezig totdat ze er dood bij ligt. Met zo'n verhaal heb je meer vragen dan antwoorden. Seks is hier helemáál ontaard. Voor een bijbels verantwoord onderscheid tussen homo en hetero kun je hier echt niet terecht.

Het tweede groepje teksten komt uit *Leviticus 18 en 20*. Dat je 'geen gemeenschap met een man mag hebben zoals je gemeenschap hebt met een vrouw'. Veel duidelijker. Al vraag je je dan wel af, waarom we

Dit document is gedownload van <http://www.homoindekerk.nl>

deze tekst vandaag wél zouden overnemen, en die er vlakbij staan, bijvoorbeeld over je baard niet afscheren en geen kleding dragen van tweeërlei stof, níet. Je moet niet alles tijdgebonden verklaren, maar we nemen blijkbaar ook niet alles over! Waar het hier vooral om gaat, is dat Israël zich duidelijk moet afscheiden van de Kanaänitische cultuur. Die staat namelijk bol van vruchtbaarheidsriten en daar past ook onbeschaamde tempelprostitutie bij, in alle soorten en maten.

Het derde groepje is daarmee vergelijkbaar: *1 Korintiërs 6 en 1 Timoteüs 1*. Van die rijtjes zondaars waarin dan ook genoemd worden 'schandjongens' en 'knapenschenders'. Helemaal passend in de verdorven Romeinse wereld, waarin afgoderij hand in hand gaat met seksindustrie. Al met al bijbelteksten in een heel specifiek verband. Roep overigens niet te gauw dat die teksten dus wel achterhaald zullen zijn. Ze hebben ons heus veel te zeggen, over hoe een maatschappij op seksueel gebied kan verloederen, en dat herkennen we vandaag wel degelijk. Maar over homoseksualiteit als 'los' onderwerp - hoe het zit met iemands geaardheid en die daar geen raad mee weet - vind je eerlijk gezegd geen enkele tekst waarmee je zo iemand helemaal recht doet.

Tegennatuurlijk

Dat geldt ook voor de vierde tekst die ik wil aanhalen: *Romeinen 1*. Ook hier is het verband heidense afgoderij. Kijk maar naar de betoogtrant: 'Ze hebben God vervangen door een of ander beeld... dáárom heeft God hen overgegeven aan onreinheid... dáárom hebben ze de natuurlijke omgang vervangen door de tegennatuurlijke...' Toch vind ik deze tekst belangrijker, omdat er inhoudelijk iets méér over gezegd wordt. Met dat natuurlijk/tegnatuurlijk herinnert Paulus aan zoals God het bij de schepping bedóeld heeft. In Genesis 1 staat: 'God schiep de mens naar zijn beeld... Man en vrouw schiep Hij hen.' Ook om vruchtbaar te zijn en de aarde te vervullen. Daar kun je gewoon niet omheen. Wie zegt: ach, het is om het even, de één is nou eenmaal hetero en de ander homo - alsof het twee varianten zijn - die gaat voorbij aan de schepping. God heeft bij de mens aan man en vrouw gedacht, met een duidelijke polariteit, als twee die elkaar aanvullen en die ook samen kinderen kunnen krijgen. Een homoseksuele vriendschap kan daar nooit aan gelijkgesteld worden.

En toch, met dat onderscheid natuurlijk/tegnatuurlijk zit nou juist de homoseksueel. Hij of zij ervaart dat precies andersom! Wat de meesten tegennatuurlijk noemen, is voor zo iemand natuurlijk. Denk aan dat gedicht van die jongen. 'Kan ik er wat aan doen dat ik jongens leuker vind? Ik heb er niet voor gekozen. Kón ik maar kiezen, dan wist ik het wel!' Het is gewoon z'n lijf, z'n hart dat zo reageert. Laten we oog hebben voor de strijd die dat met zich meebrengt. Zeker als je je als gelovige afvraagt hoe God je dan zo heeft kunnen maken. We mogen blijven wijzen op het grondpatroon dat God in Genesis 1 neergelegd heeft, maar niet om met de armen over elkaar de een 'normaal' te noemen en de ander niet.

Geestelijk

Uiteindelijk geven deze bijbelteksten geen definitief antwoord op dit soort vragen. De bijbel is ook geen handboek dat je met een koud hart kunt naslaan. Dan loop je ook tegen teksten aan die elkaar zelfs tegenspreken. Ten diepste leer je Gods wil alleen *geestelijk* ontdekken, natuurlijk wel met de bijbel erbij, maar dan in een levende relatie met God. Dus biddend, met een hart dat openstaat voor Gods leiding. En dan zou het, waar je niet een heel duidelijk bijbelwoord erbij kunt nemen, voor verschillende mensen ook verschillend kunnen uitpakken. Daarom vind ik, als we er verder over nadenken of een homoseksuele relatie bijbels verantwoord is, dat we heel *voorzichtig* moeten zijn met uitspraken. Denk ook aan dat woord uit Galaten 6: 'Help elkaar, gééstelijk, terecht in een geest van zachtmoedigheid, en kijk naar jezelf: je zou ook zélf in verleiding kunnen komen.' Laatst op de 60+ groep werd het verhaal voorgelezen van Jaap Zijlstra, de bekende dichter/predikant, die er jaren geleden voor uitkwam dat hij homo is. Hij zegt dat hij er zelf voor gekozen heeft om alleen te blijven, om in *onthouding* te leven. Daar heb ik ongelooflijk veel respect voor! Zeker in een tijd waarin iedereen roept dat je toch mag doen wat je zelf fijn vindt. Onthouding lijkt me, ik zeg het voorzichtig, vanuit de bijbel gezien de eerste weg die in beeld komt. Maar ik wil er tegelijk een 'maar' aan verbinden. Wie ben ik dat ik als getrouwde hetero een ander zou voorhouden dat hij van een vergelijkbaar geluk moet áfzien? Ook Jaap Zijlstra zegt dat hij, wat hij zélf kan opbrengen, niet aan een ander wil opleggen. Dat het mogelijk moet zijn dat twee homo's een echte trouwe relatie hebben. Deze aarzeling om precies te weten hoe het met een homorelatie zit, heeft ten diepste te maken met de overtuiging dat geen enkele relatie volmaakt is. Niemand kan zomaar zeggen: een homorelatie is verkéérd, en een huwelijk van man/vrouw is góed. Denk aan de bergrede, waarin Jezus ons allemaal beschaamd doet

staan. We moeten allemaal, met onze relaties en onze seksualiteit, ons hoofd buigen. Ook het huwelijk van man en vrouw is aangetast, kan alleen bestaan onder de verzoening van Jezus. En dan kom ik bij dat opmerkelijke woord van *Paulus* uit, in 1 Korintiërs 7: 'Het is goed voor een mens om níet aan een vrouw verbonden te zijn... Wie niet getrouwd is, wijdt al zijn aandacht aan de zaak van de Heer..' Als je over onthouding wil nadenken, goed, doe het dan werkelijk met het oog op het Koninkrijk en je toewijding aan Jezus. Dat kan de reden zijn waarom een homo ervoor kiest om géén relatie te hebben. Maar deze overweging geldt net zo goed voor de hetero!

Grens

Tenslotte: misschien dat we toch de behoefte blijven voelen om ergens een *grens* te trekken. Kán tegenwoordig dan alles maar? Ook die behoefte aan een grens moeten we gééstelijk onderzoeken. Is het voor m'n eigen gemak? Voor de helderheid waarmee m'n eigen kerk zich moet onderscheiden van de andere? Jezus heeft ons geen *gemakkelijke* weg in het vooruitzicht gesteld. Niet in gedrag en levensstijl: je zult soms pijnlijke keuzes moeten maken, dingen moeten inleveren. Maar ook geen gemakkelijke weg in mening- en oordeelsvorming: we zullen samen moeten zoeken, tasten, ontdekken, en ook al komen we dan weleens verschillend uit, dat we dan toch in liefde er voor elkaar willen zijn. Is er dan nergens nog een grens voor ons? Als je al van 'grens' wil spreken, dan geloof ik dat die ligt waar iemand heel bewust níet meer openstaat voor Gods wil. Dan is er inderdaad een deel van de homowereld waar de mens zelf wel uitmaakt wat hij wil. Dan gaat er inderdaad ergens een deur dicht. Maar waar iemand met ons wil blijven bidden, mee wil openstaan voor wat de Geest met hem of haar voorheeft - of waar iemand dat niet meer kan omdat hij psychisch beschadigd is, of diep teleurgesteld, maar toch (laat ik het zo zeggen) omhóóg probeert te kijken - met die mens gaan wij ontelbare mijlen verder. En kijken we méé omhoog, naar onze hemelse Vader die ons gemaakt heeft zoals we zijn. En naar Jezus Christus, die geléden heeft aan alles waarin wij tekort schieten, en die ons verlost - of we nou homo of hetero zijn - van ál onze zonden.

A M E N

Preeksamenvatting met vragen

HOMOSEKSUALITEIT (themadienst, 21-10-01)

Het staat er toch?

Drie groepjes bijbelteksten:

Gen 19:1-11; Richt 19:1-30 (hier gaat het over complete seksuele verloedering, niet zozeer over 'echte' homoseksualiteit).

Lev 18:22; 20:13 (maar hoe verhouden zich deze verzen met bijv. 19:19,27? In elk geval, hier gaat het erom dat Israël zich afscheidt van Kanaänitische cultuur, 18:24-30).

1 Kor 6:10; 1 Tim 1:10 (dit past bij de Romeinse afgoderij die hand in hand gaat met seksindustrie).

Over homoseksualiteit op zichzelf - hoe het zit met iemands geaardheid en hoe hij of zij daarmee worstelt - vind je geen enkele tekst waarmee je iemand helemaal recht doet.

Hoe is in de kerk vroeger, mede op grond van deze teksten, met homoseksuelen omgegaan? Wat heeft dat voor gevolgen gehad?

Tegennatuurlijk

Ook *Rom 1:24-27* staat in dat ruimere verband van heidense afgoderij. Maar het geeft inhoudelijk iets meer. Het grondpatroon van de schepping (vgl *Gen 1:27*), daar kun je niet omheen. Homo/hetero zijn geen 'varianten'. Maar een homo kiest er niet voor om anders te zijn (vgl het gedicht: 'Kon ik maar kiezen, dan wist ik het wel!').

Een homoseksueel ervaart het onderscheid natuurlijk/ tegennatuurlijk precies andersom. Ook deze tekst is niet bedoeld om met gemak de een 'normaal' te noemen en de ander niet. Hoe zouden we vanuit de bijbel met elkaar om moeten gaan?

Geestelijk

Is een homoseksuele relatie bijbels verantwoord? Ten diepste leer je Gods wil alleen *geestelijk* ontdekken, in

Dit document is gedownload van <http://www.homoindekerk.nl>

een levende relatie met Hem. Vgl ook Gal 6:1. Onthouding lijkt vanuit de bijbel gezien de eerste weg die in beeld komt (vgl Jaap Zijlstra die daarvoor kiest, zonder het een ander op te leggen). Maar niemand kan zomaar zeggen: een homorelatie is verkeerd, en een huwelijk van man/vrouw is goed. Jezus laat ons zien dat wij allemáál, met onze relaties en seksualiteit, verzoening nodig hebben (vgl Mat 5:28; Joh 8:7). Paulus geeft ook de hetero in overweging in onthouding te leven (1 Kor 7:1,8,32,38)!

Grens

Kan dan alles maar? Is er ergens nog een grens? Ook die behoefte aan een grens moeten we geestelijk onderzoeken. Ondanks verschillende inzichten moeten we in liefde er voor elkaar willen zijn. Er ís een grens: waar iemand heel bewust niet meer openstaat voor Gods wil. Maar waar iemand wil blijven bidden/luisteren/ontdekken, omhoog probeert te kijken - met die mens gaan wij ontelbare mijlen verder. En kijken we mee omhoog, naar onze Vader die ons gemaakt heeft zoals we zijn, en naar Jezus Christus die ons verlost - of we homo of hetero zijn - van al onze zonden.